

Però més de la meitat dels nois i de les noies (en el grup dels més grans, vuit de cada deu) han parlat de Nadal. De Nadal, enteneu? A la seva manera, però de Nadal! En un català no gaire perfecte, però amb serietat, amb convenciment, amb il·lusió.

Ha estat llavors que m'ha vingut al pensament la pregunta: ¿On són els mestres de la fe dels joves i les noies d'avui? Mestres, companys, algú, que els ajudi a descobrir la vida en la fe i els ajudi a estimar-la, precisament perquè és ferma, i és difícil, i costa de seguir.

I m'he dit a mi mateix que ens manca coratge, aquesta paraula que té tant sovint als llavis aquest home amb aire de llenyataire ferm, que ha vingut de Polònia a fer de Sant Pare dels descoratjats.

Perque, mirant al voltant meu, mirant arreu, he vist la joventut del nostre temps, assetjada, seduïda, programada, per tota una munió de mestres. Falsos, especialment perquè tots prometen facilitats, duros a quatre pessetes que dirien els nostres avis.

I en dir mestres, no penso pas, només, en persones.

Penso, més aviat, en la burla de la pornografia feta en nom de la llibertat: traficants del diner han plantat el seu gran mercat de brutícia sexual al nostre país.

Penso en «la fredor de les discoteques, on tants passaran la tarda de Nadal», segons que diu una noia en la seva redacció

Penso en l'apologia de l'avortament que s'ha començat a fer. ¿Es possible que els qui la fan no hagin vist mai un vell que, sense la més petita esperança, s'arrapa a la vida? Tant poc que costaria de fer-lo perdre! Més poc, encara, que aquest petit infant que, ple d'esperança i de vida, es disposa a néixer i, amb la gran humilitat dels sense veu, implora que no el matin. Cal coratge per defensar i acceptar la vida; més que per truncar-la perquè ens fa nosa, perquè ens impedeix la nostra egoïsta «realització».

Em ve a la memòria el magnífic article de Josep Vinjeta en el darrer número de «Ronsana». Sí, cal respectar la natura, cal salvar el paisatge, cal fer més bonic i habitable el nostre poble, la nostra comarca, la nostra terra. Però cal tenir el coratge de lluitar, encara més, contra la pollució dels esperits, que porta a l'embrutiment de les persones i a la desesma davant qualsevol esforç pel redreçament de nosaltres mateixos i del nostre país.

Penso en la covardia de tants grans que hauríem de fer de mestres amb el nostre exemple i restem callats, inexplicablement sense paraules, a l'hora de donar compte als joves del per què de les nostres vides.

Cal que els joves i les noies tinguin fortalesa per a superar tants falsos testimonis del que és la realitat;

cal que tinguin un gran coratge per a fer plena, digna i feliç aquesta vida que els esclata a les mans.

* * *

Tinc a les mans aquestes petites redaccions. ¿Com hauran passat la nit de Nadal cadascun dels nois i les noies que les han escrites?

«Imaginem que fou la nit més bella...» que diu Josep M. de Sagarra en el «Poema de Nadal». Imaginem... I nosaltres? I jo i tu?

Però, sabeu, no aquest Nadal, sinó un Nadal molt enllà —o poc enllà—, el darrer Nadal de la nostra vida.

Tu, jove amic d'aquest any 1978, estàs assegut a la vora del foc al costat de la teva vella esposa. I aneu recordant Nadals... Els vostres Nadals, des de que éreu petits fins ara, al darrer Nadal.

- quan éreu petits...
- quan éreu joves i promesos, i ella era com aquella «noia que se'n va, frescor de rosada...» del poeta, que omplia tots els camins de la teva vida.
- quan vareu ser esposos i pares...
- i més grans, plens de treball i del que en dèieu greus responsabilitats...
- i quan fóreu avis, quan els Nadals anaven venint cada vegada més de pressa fins a portar-vos, com en un somni de vida, a aquest darrer Nadal.

Mà sobre mà, ho aneu recordant lentament... Què en saben de l'amor els que ofeguen l'esperit! Heu tingut el coratge d'estimar-vos tota la vida, el vostre amor ha crescut cada vegada més i millor, cast com una nit de Nadal, ardent com una brasa, ferm com la veritat, i ara, a punt d'emprendre el llarg viatge, doneu raó d'aquells versos de Marquina:

*«com més simple i unida
una existència; millor:
viure d'un sol amor,
morir d'una sola ferida!»*

* * *

Penso que no cal escriure articles importants. Per Nadal cal només el coratge d'una paraula pura perduda entre la nit clara. Penso que tots els ateïsmes del món no saben donar raó del sentit ple de la vida com la fe senzilla i clara que cantava, poc abans de morir, Mn. Ramon Muntanyola, el poeta i historiador de la nostra terra:

*«Aquesta és la meva fe,
una fe senzilla i clara:
jo crec que el Noi de la Mare,
l'humil servent de Jahvè,
és la Paraula del Pare
donada a la Humanitat,
el Verb fet Carn i Ferida
per on esbotza la Vida,
la Joia i la Llibertat.»*

Marcel Galobart

CONSTRUCTOR D'OBRES

Joaquim Turell